

ТЕМАТИЧНА СТРАТИФІКАЦІЯ НЕОЛОГІЧНОГО КОРОНАВІРУСНОГО ЛЕКСИКОНУ СУЧАСНОЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Моїсєєва Н. О.

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови

*Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені
Ігоря Сікорського»*

пр. Перемоги, 37, Київ, Україна

orcid.org/0000-0003-1387-296X

n.o.moiseeva.kpi@gmail.com

Ключові слова: *короналексика, лексична інновація, неологізм, неологічна одиниця, позамовні фактори.*

Статтю присвячено дослідженню актуальних змін у лексичному складі німецької мови, а саме неологічних одиниць, які з'явилися у зв'язку зі всесвітньою пандемією коронавірусу. Актуальність дослідження зумовлена самою постановкою проблеми, оскільки питання впливу сьогоденної всесвітньої епідемії на лексичний склад різних мов очевидні як носіям, так і дослідникам цієї сфери. Методологічну основу дослідження становить системно-функціональний підхід. У роботі диференціюються терміни «неологізм», «оказіоналізм», «лексична інновація», «неологічна одиниця», аналізуються релевантні для опису нової коронавірусної реальності лексеми. Джерелом матеріалу слугував онлайн-словник неологічної короналексики Інституту німецької мови ім. Лейбніца, який збирає та документує лексичні інновації «нової реальності», а також наводить приклади вживання, відібрані з автентичних німецьких ЗМІ. Автор розглядає окремі позамовні чинники, серед яких запроваджені санітарно-епідеміологічні правила, превалюючі настрої у суспільстві, зміна моделей міжособистісної приватної комунікації, форматів роботи та навчання, організації відпочинку та дозвілля, а також галузі суспільного життя, яких зміни торкнулися найгостріше. Окрема увага звертається на медикалізацію мовлення загалом та її роль у поповненні неологічного лексикону сучасної німецької мови. У фокус дослідження потрапляють терміни Corona, Covid, COVID-19 і їхні словотвірні похідні, які утворюють найчисельнішу групу неологічних одиниць коронавірусної епохи. Наводяться роздуми про внутрішню мотивацію запозиченого з англійської мови та поширеного у багатьох лінгвокультурах неосемантизму Social Distancing, а також його альтернативних форм soziale Distanz і soziale Distanzierung, утворених у німецькій мові шляхом калькування. Німецька мова як соціальне явище дуже продуктивно реагує на переформатування життя та свідомості мовців у зв'язку з пандемією, активно генеруючи нову лексику, яку в запропонованій науковій розвідці класифіковано за найпоширенішими лексико-тематичними групами.

THEMATIC STRATIFICATION OF THE NEOLOGICAL CORONAVIRUS LEXICON OF MODERN GERMAN

Moisieieva N. O.

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Theory, Practice and Translation of German
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
Peremohy avenue, 37, Kyiv, Ukraine
orcid.org/0000-0003-1387-296X
n.o.moiseeva.kpi@gmail.com*

Key words: *coronalexics, extralinguistic factors, lexical innovation, neologism, neological unit.*

The article is devoted to the study of current changes in the lexical structure of the German language, namely to the neological units that appeared within it in connection with the global coronavirus pandemic. The relevance of the research is due to the very formulation of the problem, as the question of the influence of today's global epidemic on the lexicon of different languages is obvious to both speakers and researchers of this field. The methodological basis of the research was a system-functional approach. The paper differentiates the terms "neologism", "occasionalism", "lexical innovation", "neological unit", analyzes tokens relevant for description of the new coronaviral reality. The source of the empiric material was an online dictionary of neological coronalexics of the Leibniz Institute of German Language, that collects and documents lexical innovations of the "new reality", as well as gives examples of use from the authentic german media. The author examines some non-linguistic factors, including the imposition of sanitary and epidemiological rules, prevailing public sentiment, changing models of interpersonal private communication, formats of work and study, recreation and leisure, as well as areas of social life, which were most affected. Special attention is paid to the medicalization of speech in general and its role in enlarging the neological lexicon of modern German. The study focuses on the terms Corona, Covid, COVID-19 and their word-forming derivatives, which make the most numerous group of neological units of the coronavirus era. Reflections are given on the inner motivation of the neosemantism Social Distancing, loaned from the English language and widespread in many linguistic cultures, as well as its alternative forms soziale Distanz and soziale Distanzierung, used in German as loan-translation. The German language as a social phenomenon reacts very productively to the reformatting of the life and consciousness of speakers in connection with the pandemic, actively generating new vocabulary, which is classified in the proposed scientific paper by the most common lexical and thematic groups.

Постановка проблеми. Будь-яка мова – це дзеркало всіх подій і процесів, що відбуваються в навколишньому світі, вона миттєво реагує на всі зміни в житті суспільства, відображає та фіксує їх на вербальному, насамперед на лексичному рівні. Головною подією минулого 2020 р. стала всесвітня епідемія коронавірусу, яка вплинула і на всі мови світу: сформувала новий лексикон, відобразилася на моделях висловлення почуттів та емоцій, скоригувала комунікативну поведінку в певних ситуаціях спілкування, а подекуди і мовленнєво-поведінкову тактику загалом.

Оголошена пандемія коронавірусної інфекції, викликаної SARS-CoV-2, стала однією з основних тем для обговорення у ЗМІ, чиновниками різних рангів і пересічними громадянами, а також об'єктом уваги та дослідження вченими різних галузей, серед яких, звичайно, і філологи. Їхня увага насамперед сфокусована на динамічних процесах на рівні лексики – від виникнення нових слів (як спеціальних термінів, так і слів, що своїм функціонально-стилістичним маркуванням належать до сфери «розмовності») та висловів до актуалізації значень вже наявних лексем і фразем (включно

з різними моделями семантичних трансформацій). Так, дослідженню німецьких лексичних інновацій періоду пандемії COVID-19 присвячені праці зарубіжних вчених А. Клоза-Кюкельхауз, К. Мьорз, Г. Ціфонун, а також вітчизняних – Л. Рись, Л. Пасик, І.Хлистун, О. Бабелюк, Л. Дідух, увагу яких сфокусовано на словотвірних моделях, запозиченнях з англійської мови, конотативному аспекті значення, аналізі різних типів дискурсу та їхній лексичній «коронізації».

Метою запропонованої наукової розвідки є дослідження впливу пандемії коронавірусної інфекції на неологізацію лексичного складу сучасної німецької мови, досягнення якої передбачає виконання таких завдань: уточнити поняття «неологізм», «лексична інновація», «неологічна одиниця»; розглянути позамовні чинники «коронізації» лексичного складу німецької мови; проаналізувати онлайн-словник неологізмів Інституту німецької мови ім. Лейбніца та виокремити основні лексико-тематичні групи.

Об'єктом запропонованого дослідження виступає нова короналексика в німецькій мові, представлена у рубриці онлайн-словника неологізмів *Neuer Wortschatz rund um die Coronapandemie*, що пропонується на сторінці Інституту німецької мови ім. Лейбніца (Institut für Deutsche Sprache (IDS), Mannheim). **Предмет** дослідження становлять лексико-тематичні групи німецьких неологічних одиниць, присвячених пандемії COVID-19, і їхня вмотивованість.

Виклад основних матеріалів і результатів. У зв'язку із проникненням нової короналексики в активний вжиток мовців всіх лінгвокультурних спільнот виникає необхідність їх чіткого визначення. На позначення таких лексем у наукових розвідках здебільшого вживається термін «неологізм». Спираючись на власне дисертаційне дослідження, під неологізмом розуміємо «нові слова та словосполучення у системі мови, що демонструють новий звукоряд, морфемний або словотвірний склад, а також нові лексико-семантичні варіанти, внутрішні та зовнішні запозичення, які виникли у певний проміжок часу (протягом останніх 10–15 років)» [1, с. 78]. Оскільки сьогодні неможливо передбачити ймовірність входження такої лексики до мовного узусу та її фіксації у відповідних словниках неологізмів, про що повідомляється на сторінці зазначеного онлайн-словника [2], вважаємо неправомірним вживання терміна «неологізм». Натомість послуговуватимемося термінами «лексичні інновації» або ж «неологічні одиниці», які є ширшими і до складу яких поряд із власне неологізмами відносимо також okazionalizmi, основною відмінністю яких є не входження до лексикографічних джерел.

Аналізуючи неологічні одиниці коронавірусного лексикону, можна констатувати конвергенцію різних дискурсів і, звичайно, медикалізацію мовлення. Насамперед привертає увагу саме слово *Pandemie*, а також його похідні, які сьогодні асоціюються не із масштабною епідемією в межах декількох або навіть багатьох країн, а зі всесвітнім поширенням саме коронавірусу і серйозними наслідками цього процесу, тобто терміни *Pandemie* та *Covid-19* принаймні у свідомості пересічних громадян співіснують як синоніми: *Pandemiemüder* (людина, яка втомилася боятися пандемії коронавірусу та дотримуватися всіх санітарно-епідеміологічних приписів), *Pandemielüge* («брехливі» висловлювання політиків про пандемічний розмах захворюваності на COVID-19 і введення надмірних заходів боротьби з нею) [2].

Поряд з офіційними назвами інфекції та збудника словник фіксує і надзвичайно поширені в повсякденному побутовому мовленні *Corona* та *Covid*, які виступають продуктивною основою для подальших словотвірних процесів: *Coronaer* (людина, інфікована коронавірусом SARS-CoV-2), *Coronaschnelltest* (експрес-тест на наявність коронавірусної інфекції), *Covid-Hotspot* (осередок захворюваності на COVID-19 із найбільшою кількістю інфікованих), *Covidpass* (офіційний документ, який засвідчує імунітет людини до коронавірусу SARS-CoV-19). Завдяки традиційним для німецької мови словотвірним моделям слово- та основокладання, суфіксації, а також народній словотворчості словник поповнюється такими лексемами, як *Covidiot / Covididiot* (ковідіоти, люди, котрі неадекватно поведуться під час епідемії), *Coronoia* (короноя, параноїдальний страх інфікуватися коронавірусом), *Coronakilo* (коронні кілограми, зайва вага, набрана під час періоду обмеженої фізичної активності) *Coronababy / Coronials* (короніали, діти народжені в часи епідемії COVID-19), *Corönchen / Coronatier* (прізвиська коронавірусу). Хоча дієслова та прикметники / дієприкметники не є поширеними класами у досліджуваному словнику, деякі з них також варті уваги: *coronern* (1. коронувати, заразити когось, 2. коронувати, зустрічатися десь у громадських місцях для розпивання алкогольних напоїв із дотриманням встановлених правил безпеки), *coronieren / coronisieren* (коронізувати, узгоджувати / адаптувати щось відповідно до актуальних умов пандемії коронавірусу), *coronisch* (1. коронська (мова), 2. коронський (той, що має стосунок до коронавірусу)). Цікавим є той факт, що серед 1 071 неологічної одиниці, зафіксованої на момент дослідження в онлайн-словнику короналексики, підготовленому Інститутом німецької мови ім. Лейбніца (Маннгейм), на лексеми з еле-

ментом Corona- та Covid-/ COVID-19 припадає фактично третина новотворів – 329 одиниць.

Носіння маски як обов'язкова умова перебування людей у громадських місцях по всьому світі також створила підґрунтя для утворення й активного вживання таких неологем, як *Mund-Nasen-Schutz* та *Mund-Nasen-Maske*, *Mund-Nasen-Bedeckung*, *Mund-Nasen-Schutz*, *Mund-Nasen-Schutz-Maske* (захист для обличчя / захисна маска для обличчя). Захисні саморобні маски не промислового виробництва в німецькомовній спільноті називають *Alltagsmaske*, *Behelfsmundschutz*, *Community-Maske*, *Behelfsmaske*, *Behelfs-Mund-Nasen-Schutz*, *Schnutenschutz*. Деякі, намагаючись виділитися з натовпу «замаскованих» співвітчизників (для чого у німецькому варіанті також зустрічаємо лексичну інновацію *bemaskt*), хизуються індивідуальними засобами захисту для обличчя із претензією на оригінальність: *Corona-Couture*, *Designermaske*, *Designer-Mundschutz*, *Fashion-Maske*. У громадських місцях користуються також спеціальними пластиковими захисними екранами та щитками: *Faceshield*, *Gesichtsschild*, *Gesichtsschirm*, *Coronavisier*, *Gesichtsvisier*, *Spuckschutz*, *Spuckschutzscheibe*, *Spuckschutztrennscheibe*, *Spuckschutztrennwand*, *Spuckschutzwand*, *Spuckwand*. Цікаво, що в українській мові на позначення цього атрибуту сьогодишньої реальності існує набагато менше новотворів, аніж нам демонструє німецька мова.

Не всі новотвори однаково нейтральні за своїм конотативним компонентом, внаслідок чого словник фіксує такі лексеми, як *Gesichtskondom*, *Schnutenpulli*, *Coronalappen*, *Maul-Täschle* або *Kinnwärmer*, *Kinnschoner*, *Nasenpimmel*, *Nacktnase*, які транслюють зневажливе ставлення до тих, хто носить захисну маску на підборідді або що з метою уникнення штрафу. Якщо подібні індивідуально-авторські оказіоналізми і фігурують в українській мові, то система пошуку Google їх не відслідковує, нам вдалося знайти поодинокі російськомовні відповідники: «голоносики», «підбородочники», «перископы», «налокотники», *маска-отмазка*, *Синяя Борода* (маска на підборідді, синім назовні), *Дед Мороз* (маска на підборідді, білим назовні), *Ван Гог* (маска вільно звисає з правого вуха), *единственный сын казака* (маска звисає з лівого вуха), *поп – толоконный лоб* (маска на лобі); *Ганнибал Лектор* (маска закриває лише рота). Те, що ми щодня спостерігаємо порушення передбачених ВОЗ правил носіння засобів індивідуального захисту (ЗІЗ) співвітчизниками, а також лексичні новотвори в інших мовах, подібні до наведених вище, пояснює той факт, що у досліджуваному нами словнику можна виокремити цілу низку лексичних інновацій на позначення корона-скептиків залежно від негативного ставлення до пан-

демії як такої (*Coronaleugner*, *Corona-Skeptiker*, *Covid-19-Leugner*, *Virusleugner*, *Virusverharmloser*, *Pandemiemüder*, *Querdenker*), порушення введених урядом правил (*Coronasünder*, *Maskenmuffel*, *Maskenverweigerer*, *Quarantänebrecher*), протесту проти обмежувальних заходів (*Anti-Corona-Demonstranten*, *Coronademonstranten*, *Corona-Protestler*) тощо.

І хоча медичний дискурс тією чи іншою мірою відображається в усіх сферах людського спілкування, а також накладає свій відбиток і на процеси словотворення, однак не можна залишити поза увагою економічну та суспільно-політичну сфери, оскільки саме вони безпосередньо визначають загальні умови життя, спілкування, відпочинку, роботи, навчання тощо і також виступають плідною цариною для лексичних інновацій.

Мабуть, найперше, що стало щоденним супутником життя німців (та й не лише їх) стали ЗІЗ, дотримання безпечної дистанції та правил особистої гігієни, обмеження будь-яких контактів, подекуди свободи пересування та дозвілля. У зв'язку з цим у словнику зустрічаємо *AHA-Formel*, *AHA-Regel*, *AHA+A-Formel*, *AHA+C+L-Formel*, *AHA+C+L-Regel*, *AHA+L-Formel*, *AHA+L-Regel*, де *A* (Abstand – дистанція), *H* (Hygiene – гігієна), *A* (Alltagsmaske – носіння захисної маски), *C* (Corona-Warn-App – мобільний додаток для відслідковування контактів теоретично інфікованих осіб), *L* (Lüften – регулярне провітрювання приміщення). Суспільство вже тривалий час замкнене на вимушеному *Corontäne* (коронтині), його життя перетворилося на *Coronaalltag* (коронне повсякдення), про нові правила й обмеження йому повідомляє *Coronaampel* / *Ampelwarnsystem* (система сповіщення населення про ситуацію з поширенням COVID-19 за принципом кольорів світлофора і введенням відповідних обмежувальних заходів у сферах громадського та приватного життя).

Неможливість вітатися один з одним традиційним рукоштовуванням, дружніми обіймами, а серед близьких знайомих і друзів – навіть і поцілунками, спонукала до нових видів привітань за допомогою ліктів або ніг, а саме: *Ebolagruf*, *Ebolashake*, *Ellenbogengesellschaft*, *Ellenbogengruf*, *Corona-Gruf*, *Fußgruf*, *Fußshake* [3].

Необхідність триматися на відстані один від одного як один із найважливіших превентивних заходів у боротьбі з поширенням вірусу під час пандемії стала основою для переосмислення англіцизму *social distancing* і вживання його на позначення саме просторової відстані між людьми, а не обмеження соціальних контактів. Цей неосемантизм, а також його калька *soziale Distanzierung* з'явилися й у німецькомовному словнику неологічної лексики. Там само зустрічаємо й альтернативне словосполучення *soziale Distanz*, у якому

іменник *Distanz* є носієм диференційної семантичної ознаки стану, тоді як *Distanzierung* вказує на процес [4]. Однак вираз «соціальна дистанція», незважаючи на свою поширеність у багатьох мовах світу, є класичним прикладом фальшивих друзів перекладача, оскільки насамперед маркує статусну різницю між окремими людьми, групами людей, соціальними прошарками населення тощо і є мірилом ступеня взаєморозуміння і соціально-психологічної близькості між ними, а не просторової відстані [5]. З метою уникнення неправильного трактування наведеного вище словосполучення в різних мовних спільнотах починають з'являтися альтернативні форми з більш точними поняттєвим змістом, як наприклад, *безпечна дистанція* (укр), *physical distancing* (англ.), *Physical Distancing* (нім.). У межах цієї тематичної групи у словнику неологічної короналексики варто відзначити також іменники *Coronaabstand*, *Mindestabstand* та *Smart Distancing*, останній із яких вживається на позначення свідомого уникнення ситуацій із великим скупченням людей, а також *Anderthalbmetergesellschaft*, який характеризує актуальний режим життя німецького суспільства (на відстані 1,5 м один від одного).

У зв'язку із санітарно-епідеміологічними рекомендаціями ВООЗ про дотримання безпечної дистанції в 1,5 метри надзвичайно продуктивними з погляду словотвору стають основи: **Abstands-** (*-gebot*, *-gesellschaft*, *-halter*, *-hochzeit*, *-linie*, *-lösung*, *-messer*, *-nudel*, *-regel*, *-sommer* тощо); **Distanz-** (*-arbeit*, *-besuch*, *-gebot*, *-klausur*, *-linie*, *-regel*, *-schlange*, *-vorgabe*, *-vorschrift* тощо); **Online-** (*Afterworkparty*, *-bühne*, *-demo*, *-frühstück*, *-happening*, *-konferenz*, *-party* тощо). До цієї самої тематичної групи відносимо неологічні словосполучення із прикметником **digital** (**-e:** *Zutrittskontrolle*, *Tribüne*, *Speisekarte*, *Einlasskontrolle*, *Einkaufsampel Bühne*; **-es:** *Konzert*, *Schulzeitalter*, *Semester*; **-er:** *Fan*, *Impfpass*, *Lernbegleiter*, *Türsteher* тощо).

Останні дві групи є водночас засобом і наслідком уникнення безпосередніх контактів між громадянами, адже фактично створюють альтернативний вимір життя, що визначається цифровими технологіями. Виходячи з цього, у словнику неологічної лексики насамперед можна виокремити групи лексем на позначення видів і форм навчання й атестації учнів і студентів (зазвичай із залученням засобів сучасних медіа та телекомунікацій), адаптованих під встановлені урядом правила поведінки, дотримання дистанції й обмеження пересування: *digitales Klassenzimmer*, *digitales Schulzeitalter*, *digitales Semester*, *Digitallehre*, *Digitalsemester*, *Distanzprüfung*, *Distanzunterricht*, *Draußenschule*, *Draußentag*, *fernüberwachte Klausuren*, *Durchschnittsabitur*, *Onlineklausur*, *Open-Book-Klausur*.

Також абсолютно очікуваними є неологічні лексичні одиниці, утворені у зв'язку з новими формами професійної діяльності та способами виконання посадових обов'язків робітниками: *Distanzarbeit*, *Mobilarbeit*, *mobiles Arbeiten*, *Arbeit auf Distanz*, *Remote Work*, *Remote Working*, *Remote-Arbeit*, *Remote-Tag*, *Smart Working*, *Smartoffice*, *Smartwork*, *verteilte Belegschaft*, *verteiltes Arbeiten*, *virtuelles Meeting*.

До того ж режим життя суспільства останнього року вплинув не тільки і не стільки на мову, а й на комунікацію загалом. Спілкування, принаймні офіційне, відбувається через екран монітора, тому у словнику неологічної короналексики знаходимо дієслова *webexen* і *teamsen*, утворені від назв відповідного програмного забезпечення для проведення відеоконференцій Webex® і Teams®, а також більш генералізоване за своїм значенням дієслово *videochatten*. Однак найактивнішим і найпоширенішим інструментом зв'язку, безсумнівно, став Zoom – розробка компанії Zoom Video Communications. Однойменна лексема для назви платформи проведення відеоконференцій стала основою для утворення цілої низки словотвірних корелятивів, значення яких тією чи іншою мірою пов'язане із залученням технологій зазначеної платформи для бізнесу, політичної сфери, галузі освіти, розваг тощо: *Zoombombing*, *Zoomcall*, *Zoomdinner*, *zoomen*, *Zoomer*, *Zoomfatigue*, *Zoomparty*, *Zoomprobe*, *Zoomschule*.

Традиційною вже є втрата безпосереднього семантичного зв'язку між деякими похідними та твірною основою, що насамперед стосується дієслів. Дієслово *zoomen* із різними префіксами (напр. *verzoomen*, *overzoomed*) часто вживається на позначення будь-якого виду діяльності (роботи, навчання, наукових заходів, політичних дебатів тощо) за допомогою будь-яких цифрових технологій. В українській мові, так само як і в німецькій, *зумитися* можна тепер не лише за допомогою Zoom. Тим самим шляхом свого часу пройшли Google, Xerox, Wikipedia та ін.

Ще одну досить чисельну групу неологічних одиниць становлять лексеми *Lockdown* і *Shutdown* разом зі своїми похідними (всього 43 одиниці на момент дослідження). До речі, варто зазначити, що неосемантизм *Lockdown* займає 2 позицію у рейтингу 10 найпопулярніших слів 2020 р. за версією Товариства німецької мови (Gesellschaft für deutsche Sprache e. V., GfdS), тоді як лексема *Shutdown* суттєво поступається йому у розповсюдженості, хоча обидві одиниці мають однакове тлумачення, а саме «Zeitraum, in dem fast alle wirtschaftlichen und gesellschaftlichen Aktivitäten auf politische Anordnung hin stillgelegt sind (z.B. zur Eindämmung einer Seuche)» [2].

За період пандемії всі країни світу пережили не одну хвилю обмежувальних заходів суспільно-економічного життя, різних за своєю жорсткістю, тривалістю та масштабами. Через це в неологічному словнику зафіксовано низку словосполучень, а також складних іменників, одним зі компонентів яких виступає *Lockdown / Shutdown*, а іншим – численні уточнення, такі як: відмінювані прикметники *hart, partiell, lokal, regional, klein, weich* і широко вживаний англіцизм *light*, іменники та запозичені з англійської мови прикметники як означення у складі композитів *Kurzzeit-, Teil-, Wellen-, Zwangs-, Feiertags-, Jo-Jo-, Mini-, Mega- Soft-*. Крім того, до словника потрапили аксіологічно марковані зменшено-пестливим суфіксом *-chen* лексеми *Lockdownchen* і *Shutdownchen*.

Перспективи. Таким чином, сьогодні з упевненістю можна стверджувати, що пандемія COVID-19 залишила відбиток у мовній практиці різних лінгвокультур. «Коронавірусний» словник продовжує активно поповнюватися і є надзвичайно цікавим як із комунікативно-лінгвістичного погляду, так і з позиції функціональної лінгвістики, насамперед у порівняльному аспекті. Тому перспективу подальших наукових пошуків вбачаємо у дослідженні прагматичного потенціалу німецької оцінно маркованої неологічної короналексики, зокрема в перекладацькому аспекті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Моїсєєва Н.О. Аксіологічний потенціал лексичних інновацій у німецькомовному публіцистичному дискурсі : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова. Одеса, 2013. 242 с.
2. Neuer Wortschatz rund um die Coronapandemie. *Neologismenwörterbuch* : OWID. Online Wortschatz-Informationssystem Deutsch. Mannheim : Das Leibniz-Institut für Deutsche Sprache (IDS), 2006ff. URL: <https://www.owid.de/docs/neo/listen/corona.jsp#radiusregel> (дата звернення 10.03.2021)
3. Möhrs Ch. Welcher Begrüßungstyp sind Sie? *Aktuelle Stellungnahmen zur Sprache in der Coronakrise*. Mannheim, 03.11.2020. URL: https://ids-pub.bsz-bw.de/frontdoor/deliver/index/docId/10149/file/Moehrs_Welcher_Begrueesungstyp_sind_Sie_2020.pdf (дата звернення 10.03.2021)
4. Klosa-Kückelhaus A. (Social) Distancing, (soziale) Distanz oder (soziale) Distanzierung? *Aktuelle Stellungnahmen zur Sprache in der Coronakrise*. Mannheim, 23.10.2020. URL: https://ids-pub.bsz-bw.de/frontdoor/deliver/index/docId/10148/file/KlosaKueckelhaus_Social_distancing_2020.pdf (дата звернення 10.03.2021)
5. Zifonun G. Zwischenruf zu „Soziale Distanz“. *Sprachreport*. 2020. № 2. URL: https://www1.ids-mannheim.de/fileadmin/aktuell/Coronakrise/zifonun_web_neu.pdf (дата звернення 10.03.2021)

REFERENCES

1. Moisieieva N.O. (2013). *Aksiologichnyj potencial leksychnykh innovacij u nimeckomovnomu publicystychnomu dyskursi*. [Axiological potential of the neological units in German publicistic discourse]. PhD Thesis. Odesa: ONU [in Ukrainian].
2. Neuer Wortschatz rund um die Coronapandemie (2006). *Neologismenwörterbuch*: OWID – Online Wortschatz-Informationssystem Deutsch. Mannheim: Das Leibniz-Institut für Deutsche Sprache (IDS). Available at: <https://www.owid.de/docs/neo/listen/corona.jsp#radiusregel> (accessed 10.03.2021)
3. Möhrs Ch. (2020) Welcher Begrüßungstyp sind Sie? *Aktuelle Stellungnahmen zur Sprache in der Coronakrise*. Mannheim. Available at: https://ids-pub.bsz-bw.de/frontdoor/deliver/index/docId/10149/file/Moehrs_Welcher_Begrueesungstyp_sind_Sie_2020.pdf (accessed 10.03.2021).
4. Klosa-Kückelhaus A. (2020) (Social) Distancing, (soziale) Distanz oder (soziale) Distanzierung? *Aktuelle Stellungnahmen zur Sprache in der Coronakrise*. Mannheim. Available at: https://ids-pub.bsz-bw.de/frontdoor/deliver/index/docId/10148/file/KlosaKueckelhaus_Social_distancing_2020.pdf (accessed 10.03.2021).
5. Zifonun G. Zwischenruf zu «Soziale Distanz» (2020). *Sprachreport*. Vol. № 2. Available at: https://www1.ids-mannheim.de/fileadmin/aktuell/Coronakrise/zifonun_web_neu.pdf (accessed 10.03.2021).